

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Răutatea omenească

— Sfârșitul sguitor al unor părinți răpuși de mâna fiului lor —

Judecătorii se străduiesc, în capitala țării, să facă lumină în jurul unei crime care a înfiorat țara, dela un capăt la celălalt, întrecând prin grozăvia ei tot ce mintea omenească a iscodit mai rău în ultimii ani. E vorba de un tânăr de vreo 23 de ani, înscris la universitatea din Capitală, singura odraslă în familie, care și-a răpus, mânat de diavolească lăcomie, părinții cari i-au dat vieața și lumina ochilor.

Mârșava faptă s'a petrecut înainte, încă prin luna Octombrie. N'a fost descoperită însă decât acum vreo 10 zile. La început, lumea nu putea să creadă, să-și închipue, că ucigașul ar fi singurul copil al părinților. Dar iată că pe timp ce trece, criminalul mărturisește, ca o poveste spusă din poarta iadului de un drac condamnat la veșnică osândă, planul diavolesc după care și-a ucis părinții. Iată pe scurt cum s'au petrecut faptele.

În str. Abrud din Capitală locuia controlorul dela c. f. r. Constantinescu, împreună cu soția-sa și singurul lor fiu, Vasile, în vârstă de 23 de ani.

Ajuns mare, copilul a început să umble pe cărări întortochiate, avea preținii deochiate, atât între băeți cât și între fete. Prietiniile acestea îl costau mult. A început să nu mai dea pe la școală, împrăștiind în urmă, în petreceri păcătoase, averea agonisită cu trudă de părinții săi.

Tatăl său, o fire potolită, care căuta totdeauna pacea, a început să fie îngrijorat de viitorul copilului său, apucat pe cărări greșite.

Mamă-sa vărsa lacrimi din belșug pentru întoarcerea fiului rătăcit, pentru „soarele” ochilor săi cum îi spunea când era mic. Pofta de bani și de risipă la petreceri ușurate a copilului, creștea din zi în zi. Și când a văzut că părinții sunt hotărâți să nu-i mai dea, în mintea sa a încolțit gândul omorului.

Într-o zi de sfârșit de Octombrie,

după masă, când tatăl său se odihnea după truda slujbei, în timpul somnului, Vasile Constantinescu, mai fioros decât oarecând Cain, a ridicat mâna și a lovit. A lovit puternic, cu tesla, în capul tatălui, care a gemut scurt și s'a prăbușit în liniștea cea mare. Criminalul privea năuc șiroaiele de sânge ce curgeau pe dușumea, când în pragul casei apare mamă-sa: — Ce-ai făcut nenorocitul? — Îl întreabă ea cu lacrimi în ochi și'n suflet.

Iar el, drept orice răspuns, s'a repezit și a sugrumat-o; printre degetele sale a fugit vieața din trupul aceleia care i-a dat lui vieață. A ascuns apoi trupurile morților în pivniță, a furat cele vreo câteva sute de mii de Lei și a plecat să-și petreacă. La petrecere a fost prins, de poliție, acum vreo 10 zile, cu prieteni și prietene.

Părinții săi au fost îngropați de colegii de birou. Oasele lor ciopârțite și-au aflat odihnă, departe de fiul care n'a fost vrednic de dragostea lor. A rămas el, ca în adâncurile sufletului său robit păcatului, judecătorii să încerce să lumineze acest omor cumplit care a îngrozit și pe acei cari s'au obișnuit de mult să nu mai simtă.

Povestea, dureroasă, nesfârșit de dureroasă, se termină aici. Continuă însă în mintea tuturor năvala întrebărilor, ca firul caerului ce nu se mai sfârșește. Cum se poate atâta păgânătate în vremile noastre „înaintate”? Se poate ca lăcomia și jocul nebun al petrecerilor să întunece până într'atât mintea omenească, încât să săvârșească fapte cari te fac să crezi că s'a mutat iadul pe pământ? Și iată că se poate. S'a făcut, s'a săvârșit, acum, în vremile noastre, în fața ochilor noștri.

E ceva putred, putred de tot pe undeva. Vreo mortăciune care trebuie aruncată peste granița omenirii, peste granița sufletului omenesc. E cumplita ciumă a păcatului care a năpădit cu mărăcini țara

rina poruncilor, a celor dumnezeiești și bisericești, a legilor omenești și a tot ce-i bun și frumos. Ca un ciocan îți răsună în urechi: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să trăiești mult și bine pe pământ”. Și ca un ecou răsună pe deapsa poruncii: blăstămat va fi neamul în care copiii nu-și cinstesc părinții, și peirea lui va veni. Părinți și copii, deopotrivă, și toți cari veți trebui să dați seamă de soarta neamului, ascultați bine porunca vremii.

M. S. Regele și omagii Blajului. În ziua de 1 Decembrie, când s'a sărbătorit ziua unirii Ardealului cu Patria-Mamă, din adunarea de pe Câmpia Libertății i-s'a trimis M. Sale Regelui următoarea telegramă de omagiu:

Majestății Sale Regele Carol II, București-Cetățenii Blajului, în frunte cu reprezentanții tuturor reuniunilor și asociațiilor patriotice, culturale și religioase, cu profesorii și tineretul tuturor școlilor din vechea cetate culturală românească, întruniți pe Câmpia Libertății în ziua de 1 Decembrie, reînnoesc jurămintele de veșnică și nedespărțită unire cu Patria Mamă și depun la picioarele Tronului nețărmurile lor omagii de loialitate. Vom apăra cu piepturile și cu sângele nostru orice încercări de încălcare a patrimoniului străbun. Trăiască România Mare, trăiască Majestatea Sa Regele tuturor Românilor — Alexandru Lupeanu, președintele Astrei, Blaj.

La această telegramă M. S. Regele a binevoint a răspunde următoarele:

Domnului Al. Lupeanu, președintele Astrei, Blaj.

Majestatea Sa Regele m'a însărcinat a vă transmite înalta mulțumire pentru sentimentele de devotament exprimate de DV. cu prilejul serbării unirii tuturor Românilor.

General Adjutant E. Baliff.

Tot atunci, din aceeași adunare, i-s'a trimis următoarea telegramă și D-lui Victor Antonescu, Ministrul de externe al țării:

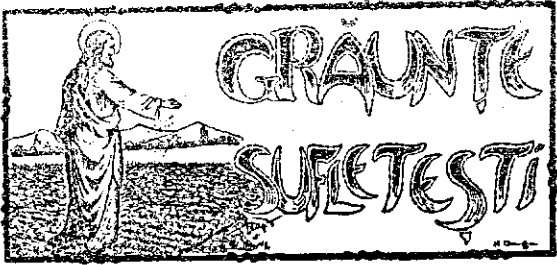
Domnului Victor Antonescu, Ministrul de externe, București.

În lupta ce o purtați pentru apărarea și păstrarea patrimoniului străbun întregit la 1 Decembrie 1918 în Alba Iulia, cetățenii și reprezentanții tuturor asociațiilor culturale, și patriotice din Blaj, întruniți pe Câmpia Libertății, vă trimit nețărmurile lor adevizate. Trăiască România Mare, una și nedespărțită în vecl. — Alexandru Lupeanu, președintele Astrei, Blaj.

La aceasta D. Ministru a răspuns următoarele:

Mulțumesc D-nei Voastre personal și reprezentanților asociațiilor culturale și patriotice din Blaj pentru frumoasa D-nei Voastre manifestare națională și pentru bunele sentimente ce mi-ați exprimat — Victor Antonescu.

Conducerea „Astrei”, despărțământul județean Târnava-Mică din Blaj, împărtășește, cu bucurie, înaltele răspunsuri de mai sus, tuturor asociațiilor culturale și patriotice din Blaj, școalelor și publicului, cari au lucrat împreună, ca serbarea dela 1 Decembrie să aibă o reușită atât de strălucită.

Alte datorințe ale soților de căsătorie

Bărbatul are datoria să-și susțină din lucrul mânilor sale familia. Acei bărbați, cari își beau banii și apoi vin acasă beți și-și supără familia în fel și formă, nu sunt oameni de omenie, și fac mare nedreptate soțiilor și copiilor. Să nu-și uite însă nici de aceea că nu numai ei muncesc, ci și femeile lor, și încă, de cele mai multe ori, mai greu decât bărbații. Munca femeii nu se vede, pentru că e aceeași, zi de zi, dacă însă lipsește, observăm numai decât. Chiar de aceea fac foarte rău bărbații cari nu știu să răsplătească această muncă a femeii și nu-i dau nici o vorbă bună, nici o privire recunoscătoare, așa că bietele soții sunt pururea supărate, și cu tot dreptul, foarte jicnite. Măcarcă o singură privire recunoscătoare a bărbatului face atât de mult pentru soție, încât noi bărbații nici închipui nu ne putem. Cei mai mulți bărbați nu-și știu preții soțiile decât după moarte, și atunci apoi varsă lacrimi multe și ascunse, dar e prea târziu. Biata soție a intrat în

mormânt cu conștiința că bărbatul ei n'a fost mulțumit cu ea și că bărbatul ei a fost un om nerecunoscător.

Bărbații cari fac astfel nu ascultă de porunca lui Dumnezeu: „Bărbaților iubite femeile voastre, dupăcum și Hristos a iubit biserica și s'a dat pe sine pentru ea” (Efeseni 5, 25)! „Bărbații sunt datori să și iubească femeile, ca pe înseși trupurile lor. Celce și iubește femeia, pe sine se iubește. Căci nimeni vreodată nu și-a urit trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește, precum și Hristos biserica” (Efeseni 5, 28—29).

Mai ales la noi la sate sunt din cale afară prea aspri și prea duri bărbații față de soțiile lor. De câte ori n'am văzut soția venind la oraș cu desagii în spate, iară pe bărbatul ei pășind a lene după ea, cu băta în mână! Trupul femeii e mai firav, mai gingaș și mai slab, așa că nu ei i-se cuvine să ducă povara, ci, dimpotrivă, bărbatului. Și apoi unde mai adăugem că săteanul nostru foarte rar are o vorbă bună către soție-sa și o consideră mai mult de servitoare decât de egală cu sine. Măcarcă foarte mare nedreptate-i face prin aceasta.

Așa de frumos le spune sf. Petru bărbaților: „Voi, bărbaților, de asemenea trăiți înțelepțește cu femeile voastre, ca fiind mai slabe, și faceți-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sunt moștenitoare darului vieții, așa încât rugăciunile voastre să nu fie împiedecate” (I. 3, 7).

Veți zice poate unii că vi-s foarte rele femeile. O fi, nu zic. Nu vor fi însă mai rele decât Xantipa, soția marelui filozof grec Socrate. El însă așa de mult se dedase cu gura ei cea rea, încât nici n'o mai băga în seamă. Odată, după o ciondromăneală strașnică, Socrate a ieșit din casă pe stradă. Xantipa a aruncat din fereastră după el apa dintr'un lighian. Socrate a răspuns zâmbetului vecinilor cu vorbele: »Știam că după tunet urmează de regulă ploaie». Nu zic să fim chiar ca Socrate de

răbdurii, dar cu cât ne asemănăm mai mult cu el, cu atât suntem mai înțelepți.

Femeia de altă parte să nu uite că Dumnezeu a făcut-o de ajutor bărbatului: „Și a sis Domnul Dumnezeu: Nu e bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Cartea Facerii 2, 18)! Când vine deci acasă bărbatul obosit dela munca zilei, să-l aștepte voioasă și veselă și să se nizuiască a-i înveseli inima. Cele mai multe femei de aceea trăiesc rău cu bărbații lor, pentru că nu știu să fie draguțe față de ei, ci sunt tot moroase, acre la față și bosumfiate. În forma aceasta ele nu sunt spre ajutor bărbatului, ci spre povară și sunt adevărate cruci pe umerii lui. Astfel de femei sunt de cele mai multe ori cauza că bărbații își caută mângâiere și veselie într'altă parte, de regulă în cârciumă și în petreceri desfrânate. Aceste femei vor și da seamă dreptului Judecător despre această purtare a lor.

Femeia trebuie să fie supusă bărbatului, pentru că pe bărbat l-a creat mai întâi Dumnezeu, iară pe femeie din coasta bărbatului, ca să arete prin aceasta că ea trebuie să se supună. Că aceasta e voia lui Dumnezeu, se vede și din faptul că trupul bărbatului e mult mai puternic și mai frumos decât al femeii. Și de aceasta n'avem de ce ne mira, fiindcă și la animale bărbătușul este mult mai frumos și mai tare decât femeiușca.

Femeia trebuie să asculte de bărbat. Bărbatul în schimb să nu-și uite că Dumnezeu n'a făcut femeia din capul lui, ca ea să l stăpânească; nici din picioarele lui, ca ea să-i fie sclavă; ci din coasta lui, așa-dară din mijlocul trupului, ca să arete că este egală cu el. De aceea se și îndreaptă sf. Ambroziu către bărbați cu cuvintele: »Tu nu ești domn, ci soț; tu nu ai o servitoare, ci o soție. Dumnezeu vrea ca tu să nu-ți areți superioritatea față de ea».

Atât bărbatul cât și femeia să caute pricina neînțelegerilor în sine și nu în soția resp. soțul său. În cazul acesta iute se va restabili pacea în casă. O femeie s'a

Foița „UNIRII POPORULUI”

Temeiurile dreptății noastre

de prof. Dr. Coriolan Suciu
(Urmare)

Pe lângă vechime, al doilea temel al dreptului nostru este numărul. — Noi singuri, întrecem cu mult ca număr pe toți acei pe cari pofta de stăpânire, lăcomia după bogății și trai tihnit, sau alte împrejurări l-au adus în ospitaliera noastră fără de baștină.

Aceasta o spunem nu numai noi, ci aceasta au recunoscut-o și cei cari au venit ca oaspeți regești pe aceste plaiuri.

Sașii, în declarația lor de unire dela Medias din 8 Ianuarie 1919 spun între altele: „Cel mai numeros popor al Transilvaniei și părților limitrofe ale Ungariei a declarat în adunarea sa națională dela Alba-Iulia alăturarea sa la România. Prin unirea Transilvaniei și părților locale de Români ale Ungariei cu România, se crează un teritoriu integral a cărui împreună aparținere este motivată de condițiile etnografice”. Din această premisă poporul săsesc a tras și concluzia, continuând în moștirea sa de unire astfel: „În fața acestor fapte și în convingerea că aici se îndeplinește

un act de istorie mondială, punându-se pe baza dreptului de dispunere, poporul săsesc din Transilvania declară alipirea sa la Regele Românel și trimite poporului român salutul său frățesc și felicitările cordiale la împlinirea Idealului lui național”. (Clopotei, p. 171).

Când adversarul tău de până ieri alaltă-leri îți recunoaște dreptatea cauzei tale, atunci ești dispensat de a mai argumenta.

Din faptul că noi Românii am avut întotdeauna proporția numerică covârșitoare pe acesta plaiuri ardelenne, urmează că mai mult decât alții, noi Românii putem invoca jertfa sângelui pentru apărarea acestui patrimoniu sacru, acestul leagăn al neamului românesc, care este actuala Transilvanie, străvechea Dacie Traiană.

Cu brațul Românesc în primul rând au fost respinse atacurile Pecenegilor și ale Cumanilor, ale Tătârilor și Turcilor, cari au vroit să ne încalce țările.

Noi ne-am apărat aici bogăția și sărăcia, ne-am apărat neville și neamul, ne-am apărat limba și legea prin cari am supraviețuit ca români și creștini dealungul veacurilor.

Într'un caz de viitor războiu, noi am lupta din nou pentru aceste comori, pe când Ungurii, pentru ce ar lupta? Pentru pofta de domnare? Dar se știe, că decât pofta de domi-

nare e mai tare întotdeauna instinctul de conservare.

Iar de aceea, ca frații noștri să vină să scoată gastanele pentru Unguri, luptând la granițele țării noastre de dragul gârgăunilor revizionaliști ai Ungurilor, nu ne temem. Credem mai de grabă, că baloanele de oxigen pe cari le administreză ducele Mussolini sateliților săi politici din bazenul dunărean, se vor dovedi mai curând sau mai târziu, că au fost, ca să grăm în limba lor, bucco nei aqua — niște găuri în apă — și se știe câtă consistență au acestea. Dar chiar dacă nu cred să ajungem acolo să le retrimitem fraților dela Tîbru lupoaicele cu cei doi gemeni, pe cari ni le-au dăruit ca simbol al originii comune și chiar al sentimentelor de amicitie de după marele războiu, un lucru ne întristează. Aceea, că dușmanilor noștri firești din Câmpia Tisei, îmbărbătările la ideile lor revanșarde li se dau din partea cuiva, care residă în Roma originii noastre de neam și de credință.

De aceea, în fața înaltelor fețe bisericesti, cari sunt stâlpii bisericii noastre unite cu Roma, îmi permit a exprima un desiderat, anume, ca și legăturile noastre cu Roma vârhovnicului Petru să fie utilizate pentru a nivela aspertățile cu sora noastră Italia și a potoli o dragoste nefirească, pentru a nu se ajunge la o îndsprire a relațiilor politice între două po-

plâns odată unui preot de seamă, cât de rău o duce cu bărbatul său. Preotul i-a dat sfatul: »Du-te acasă, fii soție mai bună față de el, atunci și el va deveni un bărbat mai bun față de tine!«. O mamă i-a dat fetei sale, care i-s'a plâns că o duce rău cu bărbatul său, următorul sfat: »Draga mea, vorbește cu bărbatul tău mai de multe ori despre Dumnezeu, iară cu Dumnezeu cât mai des despre bărbatul tău! Și a avut dreptate mama. Dacă soții de căsătorie s'ar plânge mai mult lui Dumnezeu, prin rugăciune, de însușirile rele ale celuilalt, ar câștiga mult mai mult, decât că se plâng oamenilor. — Dragii mei, dacă doriți pace în casă, întoarceți-vă prin rugăciunile voastre cât mai des către celce a adus pacea pe pământ, către Domnul nostru Isus Hristos, — a sfătuit odată un preot bătrân pe doi soți de căsătorie cari i-se plânseseră.

Și acuma voiți da aci câteva adevăruri din Cartea Înțelepciunii lui Isus Fiul lui Sirah din Vechiul Testament: (25, 11). »Mai bine voesc a locui cu leu și cu bălaur, decât a locui cu femeia cea rea. Răutatea femeii schimbă obrazul ei și-i întunecă fața ca un sac. În mijlocul vecinilor săi va cădea bărbatul ei, și ausind va suspina amar. Orice răutate este mică pe lângă răutatea femeii; soarta păcătosului să cadă peste ea. Cum este suișul nisipos sub picioarele bătrânului, așa este femeia limbută pentru bărbatul liniștit« (25, 18—22).

Și: »Fericit este bărbatul femeii celei bune, și numărul anilor lui îndoit este. Femeia vrednică veselește pe bărbatul său, și anii lui îi va umplea de pace. Femeia bună, parte bună în partea celorce se tem de Domnul se va da«. (26, 1—3). »Durere inimii și jale este femeia răvniitoare asupra altei femei, și biciul limbii, ceace în toate se amestecă. Cu jugul de boi, care se clătește, este femeia rea; celce o ține pe ea, ca și celce prinde scorpie.

Urgie mare este femeia bețivă și rușinea sa nu o va acoperi. Desfrânarea femeii în ridicarea ochilor și în genele ei se cunoaște« (26, 7—10). »Harul femeii va veseli pe bărbatul ei și oasele lui le va îngreșa știința ei. Darul Domnului este femeia tăcută, și nu este schimbare sufletului învățat. Dar peste dar este femeia rușinoasă și nici o cumpănire nu este vrednică sufletului celui înfrânat. Soarele când răsare întru cele înalte ale Domnului, și frumuseța femeii celei bune, podoabă este casei sale« (26, 15—18).

Să citească femeile cu atențiune aceste constatări ale Sfintei Scripturi, și să înțeleagă, cât de mult atârnă dela ele fericirea unei căsnicii. Să-i dea pace modei, nu numai în ce privește hainele ci și în ce privește moravurile femeiești, pentru că astăzi încep să fie mai multe femeile rele decât cele bune. Las' că nici bărbații nu sunt mai buni nici un pic. Biserica noastră însă mai ales prin femei dorește să-i facă buni pe bărbați, de aceea se întristează foarte mult când vede că se înmulțesc femeile rele. În Rusia, Mexico și Spania numărul femeilor rele este mult mai mare decât al celor bune, de aceea se și întâmplă acolo grozăviile pe cari le citim.

Părintele Iuliu

Desvelirea monumentului lui Vasile Lucaciu. Duminecă, în 13 l. c., se va desveli în orașul Satu Mare statua ridicată marelui luptător național Vasile Lucaciu. Statua are o înălțime de 9 metri, a costat peste un milion de Lei și a fost lucrată de sculptorul C. Medrea din București. La desvelire vor fi de față zeci de mii țărani din județ și împrejurimi, înalte fețe bisericesti și toți miniștrii, cari știu să proslăvească amintirea marelui luptător național din timpul stăpânirii străine.

Citiți și răspândiți
„UNIREA POPORULUI“

Sărbătorirea zilei de 1 Dec.

La Valea Sasului

La orele 10 s'a slujit sf. liturgie cu parastas pentru eroii naționali. A avut loc apoi prin comună o frumoasă manifestație națională, după care s'a desfășurat, în localul școlii, un program bogat, la care au luat parte mulți săteni, copiii de școală în frunte cu preotul și învățătorii din loc.

După cuvântul pâr. *Augustin Rășniță* despre ziua de 1 Dec., a urmat programul elevilor compus din cântări și declamări. Programul s'a desfășurat sub conducerea d. inv. *Elena Rășniță*. Sărbarea s'a terminat într-o însuflețire generală.

La Făget

De dimineață s'a slujit un serviciu divin la care a cuvântat pâr. *Al. Banea*. La școală s'a desfășurat apoi un program bogat, declamări, și cântece, care s'a terminat cu vorbirea dlui inv. *Iosif Totoianu*.

La Proștea Mare

La ora 9 s'a slujit doxologia după care s'a ținut adunare la școală, unde d. inv. *Nichifor Brad* a arătat însemnătatea zilei. S'a desfășurat apoi un program bogat, compus din cântări patriotice, dansuri naționale, poezii, de către elevii școlii primare sub conducerea dlui inv. *Nichifor Brad* și elevii dela grădiniță sub conducerea d. *Melania Todoran*.

A avut loc apoi pe străzi o frumoasă manifestație patriotică, cu fanfara în frunte, la care a luat parte public numeros. În fața primăriei a vorbit pâr. *Ion Todoran*, președintele cercului cultural, în numele „Astei” și al bisericii gr. cat., evocând vremurile trecute, preamărind pe cele prezente și protes-

poare neolatine, pe cari nimic nu le desparte, ci totul le unește.

S'ar folosi prin aceasta atât neamulul cât și bisericile noastre române unite.

Onorat Auditoriu,

Am putea continua cu înșirarea temelurilor noastre de drept pentru stăpânirea Ardealului și în genere a întreg cuprinsului țării noastre întregite.

Dar viața popoarelor nu se întemeiază numai pe principiile dreptății, ale justiției. Ea e în funcțiune și de forța de care dispun. Nu ajunge să avem dreptatea de partea noastră. Ea trebuie să se razime pe forță, căci altfel cade jertfă celor răi și volnici.

Cât adevăr nu cuprinde maxima lui Pascal: »La justice sans la force est impulsante. La force sans la justice est tyrannique. Il faut donc mettre ensemble la justice et la force et pour cela faire que ce qui est juste soit fort et que ce qui est fort soit juste«.

Pentru cel mai puțin înțiați în limba franceză o spun și românește: *Justiția fără de forță este neputincioasă. Forța fără de justiție este tiranică. Trebuie deci împreunate justiția și forța și pentru aceea făcut ca ceace este just să fie puternic și ceace este puternic să fie just.*

Aceste cuvinte au fost propuse de către

fostul prim ministru francez Eduard Herriot, în ședința din 5 Sept. 1924 a Ligii Națiunilor ca deviză pentru înaltul așezământ pacific dela Geneva.

Și ce bine ar fi dacă după vorba *sfințitului Augustin* s'ar putea ucide războiul prin vorbe, în loc de a trebui să ucizi oamenii prin spadă. Azi am zice prin gloanțe, șrapnele și gaze.

Se pare însă că dela principiile Ligii Națiunilor, a curții Internaționale de Justiție dela Haga și a principiilor cari trebuiau să însuflețească conferința desarmării — azi căzută în desuetudine, — Europa e pe cale de a se directiva tot mai mult spre deviza strămoșilor noștri: *Si vis pacem para bellum*.

Vrei să ai pace, fi gata de a te război, de a-ți apăra dreptul și dreptatea și prin forța brațelor și a armelor.

Noi Români nu e de ajuns să ne strigăm și să ne dovedim dreptatea sus și tare cu toate ocaziunile și pe la toate răspântiile, ci va trebui să ne facem temuși. Temuși, încât nici un vecin să nu îndrăznească să ne atace.

Pentru aceasta avem nevoie de o armată bine instruită și disciplinată, complet înarmată și cu moralul ridicat.

Înzestrarea armatei și fortificarea graițelor — în primul rând a celor dinspre Ungaria, va trebui să fie preocuparea de fiecare ceas a guvernanților noștri.

De altă parte, să încetăm de a ne măș ponegri; să nu ne mai hullim, să nu ne mai terfelim, ci dimpotrivă să exaltăm virtuțile neamului nostru și să potențăm moralul și încrederea în noi înșine, în propriile noastre forțe. — Cu un popor blazat, cărcotaș și sceptic, și cu o oaste demoralizată și nefreczătoare în puterile și calitățile sale trupesti și sufletesti, nu se câștigă învingeri și nu se poate apăra o țară.

Este adevărat că România are și aliați. Alianțele sunt bune și ele trebuiesc cultivate. Dar aliații, în timp de primejdie te pot părăsi și rămâi la propriile puteri și la ajutorul Celui de Sus, după vorba lui *M. Kogălniceanu*: România nu are alt apărător decât pe Dumnezeu și sabia sa.

Minte avem, vitejia nu ne lipsește. Să nu pregetăm însă de a înălța și rugi de mulțumită către Cel Atotputernic, pentru minunea înfăptuirii unității noastre naționale complete și a-l cere ajutorul spre a putea păstra întregă și neștirbită România Mare, pe care ne-a dădăruit-o prin bunătatea și mare îndurarea sa, pentru suferințele și vrednicile noastre și ale strămoșilor noștri.

Iubita tinerime școlară,

Câteva cuvinte în plus pentru voi. Voi sunteți elevi ai Blajului, ai bisericii Blajului,

lând împotriva celor ce vreau revizuire. Au mai vorbit d. notar *Cornel Tutela* ca reprezentant al statului și d. *Ernst Binder* paroh ev. lut. în numele bisericii sale și al poporului săsesc.

S'a cântat apoi „Imnul Regal“, după care s'a întins o horă mare, luând parte, cu multă însuflețire, tineri și bătrâni, intelectuali alături de țărani.

Intorși la școală, pâr. Ion Todoran a vorbit despre iubirea de patrie și neam. Serbarea s'a terminat într'o însuflețire de nedescris și într'o ordine perfectă.

La Bucerdea Grânoasă

La orele 9, pâr. *Gheorghe Meseșan* a oficiat serviciul divin. Sătenii, împreună cu școlarii, în frunte cu autoritățile, au manifestat apoi pe străzi, oprindu-se la școală, unde s'a desfășurat următorul program:

Elevii de școală, sub conducerea dlui inv. *Iacob Sălăgeanu*, au cântat „Imnul Regal“. Au vorbit apoi, în numele cercului cultural „Astra“ d. inv. *Iacob Sălăgeanu*, secretarul cercului, în numele școlii d. inv. dir. *Ilie Banu*, în numele primăriei d. notar *Emil Răhăian*. Corul școlii a cântat apoi mai multe cântări patriotice. La sfârșit toți cei de față au cântat „Deșteaptă-te Române“.

La Lodroman

De dimineață s'a slujit sf. liturgie, după care s'a cântat „Imnul Regal“ iar pâr. *Ion Băcilă* a vorbit despre „suferințele din trecut ale Românilor“. A urmat apoi manifestație patriotică pe străzi, sub conducerea dlui *Ion Cergovean*, directorul școlii.

La școală s'a desfășurat un program bogat, compus din declamări și cântări patriotice ale elevilor de școală. D. inv. dir. *Ion Cergovean* a vorbit celor de față despre „revizionalism“.

La Micăsasa

Aici s'a sărbătorit cu pompă mare ziua de 1 Dec., în ziua de duminică, 29 Noemvrie. După sf. liturgie, unde a vorbit în legătură cu sărbătoarea de 1 Dec., pâr. *Demetriu Boariu*, prez. cercului, a urmat program desfășurat în localul școlii.

S'a cântat mai multe cântări patriotice și s'a declamat mai multe poezii. Dnii inv. *Nicolae Titu* și *N. Sebescu* au vorbit poporului. Serbarea s'a terminat cu defilarea premilitarilor.

În ziua de 1 Dec., la serbare au asistat numai elevii de școală sub conducerea dlui inv. *Nicolae Titu*. Pâr. *D. Borriu* a slujit doxologia mare.

La Chesler

După slujbele dumnezeiești din bisericile naționale, poporul, în frunte cu intelectuali, elevii de școală și tinerii premilitari, s'au îndreptat spre școală, unde s'a desfășurat un program bogat.

Au vorbit dnii *Oprea Șt. Bulat* dir. școlar, inv. *Orian Titu* șeful subcentrului P. P., pâr. *Aurel Aldea*, inv. *S. Gârlonța* și pâr. *S. Floca*.

Sub conducerea d. *Bădăvan Genica* inv., s'au recitat mai multe poezii și s'au cântat cântări patriotice. Programul s'a terminat printr'o frumoasă defilare a tinerilor premilitari.

Bucurie la Dumitra

Duminică, 15 Noemvrie, Dumitra a trăit clipe de adevărată bucurie: s'au binecuvântat ornatele bisericuțe. De un an de zile, vrednicele femei din Reuniunea Mariană, s'au gândit să pună ban lângă ban, pentru a cumpăra un rând de ornate, căci cele existente erau mânecate de vreme. La acest gând frumos, s'au asociat și bărbații, contribuind fiecare cu cât l-a îndemnat inima și cu cât a avut. Fără deosebire, sărac și bogat, toți, cu dragă inimă au dat, știind că dau pentru mai marea mărire a lui Dumnezeu.

Această Reuniune merită laudă și pentru alte înfăptuirii săvârșite în decurs de abia un an. Așa, pe lângă programul susțesut, pe care-l urmează cu punctualitate, a mai săvârșit câteva fapte vrednice de amintit. Cu râvnă și însuflețire au început împodobirea lăsașului dumnezeesc, țesând un tapet din lână, dela sf. altar și până în tinda femeilor, au cumpărat perdele la ușile sf. altar, au cumpărat un liturghier nou și au pus bazele unui fond de grâu, cu scopul de a realiza banii ne-

cesari pentru zugrăvirea bisericii și pentru sfințirea ei. Căci biserica — spațioasă și frumoasă, — zidită sub păstorirea înțeleaptă a regretatului Aurel Marcu, are lipsă de o reparație mai mare.

Să dea Dumnezeu să nu seadă dragostea către aceste lucruri bune și să găsească răsunet și în sufletele altor credincioși. *Coresp.*

Nenorocire de cale ferată pe podul de lângă Teiuș

În ziua de Măreuri, 2 Decemvrie a. e. la ora 6 seara, s'a întâmplat o groaznică nenorocire pe podul de lângă stația Teiuș, care a răpus viața alor 4 oameni din comuna Mihalț iar unul greu rănit a fost dus la spitalul din Aiud.

Nenorocirea s'a întâmplat în felul următor. În susnumita zi s'au împărțit alegătorilor din comuna Mihalț cărțile de alegător pentru alegerile județene, la judecătoria de ocol din Teiuș. Oamenii după primirea cărților se întorceau în casele lor. Călea cea mai scurtă pe care umblau pe jos, duce peste podul de calea ferată de lângă Teiuș. La întoarcere către casă o ceață de 10 oameni a intrat pe pod tocmai când sufla hornul de fabrică ora 6 seara. O locomotivă, care venea eu dosul înainte din gara Teiuș mergând spre Podul-Mureș, a surprins pe acești 10 oameni pe pod și acuzându-o din cauza zgomotului ce-l făcea hornul și fiind și întunecare, nu s'au putut feri cu toții la timp. Locomotiva a omorât pe 4 din ei iar pe unul l-a rănit grav. Cei morți sunt: Traian Barna de 34 ani, Nicolae Bobițan de 52 ani, Simion Păcurar de 69 ani și Simion Drămbărean de 55 ani, iar rănitul Oau Nandra de 48 ani. După toți au rămas soție și copii orfani.

Nenorocirea a produs o impresie dureroasă nu numai în comuna Mihalț, ci în tot jurul. Prohodul victimelor s'a făcut cu mare jale în piața comunei în ziua de 5 Decemvrie. Au participat toate autoritățile comunale precum și întreg poporul, deplângând soarta nefericită a lor, a văduvelor și orfanilor rămași în urma lor.

Corespondent

al acelui Blaj care a binemeritat pentru cultivarea ideii naționale și pentru înfăptuirea unității neamului.

Biserica noastră română unită dela începutul existenței sale a avut de mistune, pe lângă moralizarea și încreștinarea poporului român din Ardeal și desrobirea lui politică de sub stăpânirea maghiară.

După cum spunea marele nostru *Augustin Bunea*, însăși „unirea bisericii românești cu scaunul apostolic este un act de prudență politică, un act de descalvinizare a Românilor, o stavilă în contra torentului de maghiarizare, o încercare de emancipare a nefericitului cler și popor românesc, o reîntoarcere a unei fide rătăcite în brațele iubitoare ale mamei sale, o îndrumare a neamului pe căile culturii și civilizației apusene, o încercare de a face din nefericitul lobagi român națiune alcătuitoare de stat, egal îndreptățită cu celelalte națiuni conlocuitoare și partașă unei sorți demne de un popor atât de numeros și așa de folositor statului și omenirii“. (Vechile episcopii, p. 151).

Etapele acestui program se vădesc în atitudinea și acțiunea episcopului martir *Inocențiu Klein*, care cel dintâi a formulat un program național integral; în *Supplex Libellus Valachorum* prezentat de episcopul blăjan *Ioan Bob*, împăratului *Leopold II*, la 1791; în protestul Consistorului din Blaj dela 1842

contra intruderii limbii maghiare în administrația noastră școlară și bisericească; în discursul lui *Simion Bărnăușiu* din Catedrala Blajului, la 14 Mai 1848.

Și firul îl țese mai departe mitropolitul *Șuluțiu*, cel pe care numai moartea l-a despărțit de națiune, *Cipariu* și *Moldovănuș*, îl țese acel atlet al bisericii și românismului *Augustin Bunea*, care la Alba-Iulia, cu un deceniu înainte de 1 Dec. 1918, preconiza într'o cuvântare inspirată, icoana României Mari, și care în 1908, în audiența avută la moștenitorul tronului Austro Ungar, *Franț Ferdinand*, dimpreună cu actualul Patriarh *Sanctitatea Sa Dr. Miron Cristea* și în conșlegere cu dnii *Maniu* și *Valda* pregătea calea desrobirii noastre de sub Unguri.

Iar când a bătut ceasul, la praznicul național din 1 Dec. 1918, la Alba-Iulia, Blajul nostru era în frunte prin reprezentanții săi atât civili cât și bisericești, pentru a proclama unirea, al cărui act va fi prezentat regelui întregitor de țară *Ferdinand I*, și de către unul dintre arhierii bisericii noastre unite, un fost elev al Blajului.

Pildele înalțărilor trebuie să fie un normativ imperios pentru succesori.

De închelere încă vreo câteva cuvinte.

Profesorul și istoricul francez *Jules Michelet*, un mare prieten al Românilor, pe la

mijlocul veacului trecut, scriind lucrarea sa „Les Principautés danubiennes“ (Principatele dunărene) dădea Românilor următorul stat: „Români, de orice condiții, de orice clasă, de orice partid, rețineți un lucru: Voi nu aveți pe acest pământ decât un prieten și acela este: România-Mare.“

Acest prieten întrezărit de vizionarul *Michelet* cu decenii înainte, a fost multă vreme un vis frumos. Azi, e o realitate îmbucurătoare. Înălțății noștri au știut să moară cu dorul pe buze după acest vis neimplinit, — copil al suferinței.

Nol și vol — iubiți elevi — ancorați de-o parte în Cel ce este vistlerul bunătaților și dătătorul de viață, de altă parte în forțele noastre înarmate și disciplinate, să știm trăii și dacă va fi nevoie să știm muri, cu glorie, deplină, apărând visul devenit realitate sub forma de România Mare.

Aceasta trebuie să ne fie lozinca și porunca zilei de 1 Decemvrie, pe care o serbăm.

A fost omorât sub greutatea unui copac. Locuitorul *Dumitru Ioniță* din com. Lisa, jud. Făgăraș, s'a dus în pădure să taie lemne. Un copac mare a căzut peste el strivindu-l. După o oră de chinuri groaznice, nefericitul locuitor a murit.

Sfințirea bisericii din Jebel (Banat)

Zile cu adevărat de mare praznic, a avut frunța comună Jebel în 28 și 29 Noembrie. Atunci li-s'a împlinit visul de ani văzându-și biserica măreață sfințită de P. S. S. Dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului.

La sosirea trenului de către Timișoara, era în gara Jebel Di Vichentie Pătru, câțiva preoți și mult popor, cari așteptau pe Episcopul Lugojului, cu sulța sa: Rvs. D-ni canonici Dr. Nic. Brinzeu, Ioan Ienea, M. On. Dr. Iuliu Rațiu și Diaconul Calman. Binevenitează Di Primpretor Pătru. După ce-i răspunde Preasfinția Sa, se pornește spre Biserică. O trăsură cu 4 cai, frumos împodobită, duce pe Episcop. La primărie este salutat de Primarul comunei, alături de care erau și mulți intelectuali. Tot în drum spre biserică e salutat de premilitari și școlari cu cuvântul „Sănătate”. La biserică este primit de On. Stărcociu, înconjurat de preoți.

Se începe *partea I-a a sfințirii de biserică*. Apoi se slujește: Vecernia, Litia și Utrenia. A cântat frumos corul din Folea. După slujbe s'a făcut vizitarea protocoalelor și casei bisericii de însuși Episcopul.

În ziua de duminică, 29 Nov., la ora 9 s'a început sf. liturgie, la care cântă minunat corul Lyra din Lugoj, condus de Prof. Bacău. Pontifică P. S. S. Ioan al Lugojului, înconjurat de Rvs. Brinzeu, Rvs. Ienea, Preaon. Muntean, Preaon. Stoica, On. DD. Patachi și Sfărcociu, Diaconi: Dr. I. Rațiu și Ionică Pop. Se *îndeplinește partea a II-a a sfințirii bisericii: procesiune și plasarea moaștelor*. În timpul aranjării altarului Preasfinția Sa predică despre marele păcat ce bântule în acest colț românesc: *căderea tuturor călilor de a nu avea copii*. La cântarea Carii pe Cheruvimi a fost sfințit de preot Diaconul Calman. Printre cei de față încrețăm: Di Dr. Dimitrie Nistor, prefectul Jud. Timiș; senator Lavi Petru; Dr. Gruescu, adv. Clacova; primpretorul Vichentie Pătru; profesor Pan. Timișoara; prof. Gh. Birescu, Timișoara; medicul Dr. Hetco Timișoara; notarul Roșu; Dr. Drăgan, primarul Balza din Jebel; conzillerul Iova Dragalina Petroman; arhitect constructor Ternovicz Lugoj; preoții: Drăgan, Trifu Ion, Delea și Botici și foarte multă lume.

În casele parohiale, după sf. liturgie s'au făcut așa numitele recepții, la cari Reuniunea femeilor unite prezintă Ex. Sale 1 periniță decor, iar o femeie poartă 1 copilă de un an în brațe cu ua covor pe care-l ofere P. S. Sale.

Cu mașina prefecturii Timișoara Ex. Sa a vizitat parohia Liebling, însoțit de P. on. Muntean.

Reîntors la Jebel a vizitat notabilitățile și mai mulți credincioși din Jebel. După cari a urmat masa. La care a vorbit: P. S. Sa Episcopul pentru Papă și Rege, di prefect Nistor: înțelegerea armonioasă dintre cele 2 biserici. Canonical Brinzeu pentru di prefect Nistor. Canonical Ienea pentru preotul Sfărcociu, care a ostenit mult până și-a ridicat biserica. Au mai vorbit D-nii: senator Savi, cantorul unit; la toți le răspunde în cuvinte alese pâr. Sfărcociu. În decursul mesei fanfara din Pădurenii a înveselit fețele obosite cu cântări frumoase.

Societatea corală „Lyra” a jucat apoi, la Casa Națională: „Baba Hârca”. Lumea dornică de a vedea lucruri bune și rare a alergat, în număr foarte mare, la această babă hârca care a băgat la răcori pe cei de față.

Seara, fanfara din Pădurenii și corul din Folea au cântat minunat în cinstea Vlădicului dela Lugoj.

Căsătoria Regelui Angliei

Mari frământări din pricina că aleasa inimii sale e din popor

Regele Eduard al Angliei a trecut bineșor peste 40 de ani. Cu toate acestea nu e căsătorit. Cât a fost Prinț moștenitor, neamurile și miniștrii căutau mereu să-l însoare. Totdeauna însă spunea că n'a găsit încă femeie care să-i placă.

De doi ani încoace a fost văzut mereu cu o doamnă, o brunetă numită Wallis Simpson. Aceasta e o englezoaică, din familie veche, care a mai fost măritată încă de două ori. Întâia oră cu un ofițer american, a doua oră cu un funcționar.

Prietinția între Rege și această doamnă, începută acum doi ani, s'a întărit mereu până când, acum sunt două săptămâni Regele a spus primministrului Baldwin că vrea să se însoare cu ea. De atunci e mare frământare în Anglia. Legile țării opresc pe Rege să se căsătorească cu fată din popor. El trebuie să-și ia Regina, o fată de Rege. Eduard, Regele Angliei, însă, vrea să se căsătorească cu fată din popor, după ce va schimba legea țării. Se pare că poporul englez, care ține foarte mult la Regele său, e învoit la aceasta. Nu se învoiește însă guvernul, miniștrii, cari, după cum scriu unele ziare, a spus Regelui: Ori te căsătorești cu fată de Rege și rămâi pe tron, ori cu fată din popor și atunci pleci dela cârma țării. Ultima știre ce o avem când închidem gazeta e următoarea: Regele Eduard se va mai gândi. Nu-i lucru ușor, și câte odată nici plăcut, să fi Rege. Trebuie, și când te însori, să ascuți de alții.

Cehoslovacia e împotriva revizionismului

Am publicat, în numărul trecut al gazetei, darea de seamă asupra felului cum a fost sărbătorită la București ziua de 1 Dec. Țările cari împreună cu România, (Cehoslovacia și Iugoslavia) fac parte din Mica Înțelegere, și-au trimis reprezentanți la București ca să ia parte la bucuria noastră în ziua unirii. Această împreună sărbătoare a făcut mult sânge rău Ungurilor, cari, după cât aflăm, au rămas tare ploați văzând pretinția trainică dintre cele trei popoare.

Dar aflăm acum că s'au ținut întruniri împotriva revizionistilor, chiar și în țările vecine. Astfel la Bratislava

După așa momente de înălțare și întărire sufletească, s'a terminat sărbătoarea Jebelului, iar cei cari l-au onorat cu ființa lor de față și-au luat drumul spre casă.

Correspondent

(în Cehoslovacia) s'a ținut duminică trecută o mare întrunire la care au luat parte chiar și nemți și unguri. Vorbitorii au arătat hotărârea poporului de a lupta împotriva celor cari ar încerca să schimbe granițele țărilor. Un tânăr neamț a declarat: Cine vorbește de schimbarea granițelor, chiar pe cale pașnică, se gândește la războiu.

Adevărul nu este de partea celor cari vreau schimbarea granițelor. De aceea se întărește tot mai mult frontul celor cari sunt hotărâți să apere granițele de acum.

Zeci de mii de italieni se pregătesc să plece în Spania

Cele două tabere din Spania au încetat să se mai încaere. Fiecare așteaptă întărituri noi, dela alte state. Până atunci aflăm că naționaliștii lucrează din greu ca să repare stricăciunile pricinuite de războiul dintre frați. Plugarii sunt ajutați ca să poată aștepta până la recolta viitoare, comerțul e tot mai înfloritor, iar avutul public e în siguranță.

În orașele supuse însă guvernului, dimpotrivă, domnește neliniștea, nesiguranța zilei de mâine. Oameni de treabă se văd în continuu amenințați de comuniști, de oameni cari și-au pierdut totul, avere și cinste.

După ultimele știri, se crede că atacul general al naționaliștilor asupra comunistilor se va da în ziua de 7 Ianuarie. Ei așteaptă pe atunci mari întărituri din Italia.

Intr'adevăr Mussolini face pregătiri ca să trimită în Spania 60 de mii de soldați, sub comanda alor doi generali.

Când a început atacul asupra Madridului, generalul Franco a avut 80 de mii de soldați, dintre cari 18 mii au fost omorâți sau răniți, scoși de tot din luptă. Armata sa mai are încă 100 de mii de falanșiști și în fiecare zi se întărește cu soldați noi recrutați și cu voluntari ce vin din diferite țări. Poate așa să se termine cumva războiul din Spania, căci altcum ține mai mult decât cel din Abisinia.

Parlamentul a început lucrările

În 8 l. c., după o vacanță de o săptămână, Parlamentul s'a deschis din nou, continuându-și lucrările.

La *cameră*, d. G. Brătianu a ținut o lungă cuvântare în care s'a războit cu Rusia și cu d. Ostrowschi, ministrul Rusiei dela București. Acesta a scris un articol în „Zorile”, în care — după cum spune d. Brătianu — dă anumite lecții, învățături, Micii Înțelegeri. D. Brătianu a sărit ars răspunzând că nu dă voce niciunui străin să dea țării noastre astfel de învățături.

D. deputat V. Serdici arată dlui

ministru de interne oă funcționarii comunali din Seica Mică și împrejurimi împiedecă pe locuitori să-i vândă vinul la Sibiu. Tot așa agenții fiscali nu vreu să elibereze locuitorilor bilete de liberă circulație pentru vin.

La *senat* d. Mihai G. Orleanu a spus lucruri grave, arătând oă patru mari puteri încearcă, să schimbe, cu dela sine putere, pactul Ligii Națiunilor în așa fel ca să fie folositor revizionistilor adecă dușmanilor noștri. Cere dlui Primministru ca țara să vegheze și cei ce lucrează împotriva noastră să fie descoperiți.

Banditul Coroi a fost osândit

Trei săptămâni încheiate au ținut desbaterile în procesul vestitului bandit Gheorghe Coroi și al celor 26 de tovarăși ai săi. Orașul Bacău, unde s'a ținut procesul, a ajuns în aceste zile cel mai cunoscut oraș din țară. Sutele de martori aduși și-au terminat mărturisirile, asemenea avocații și procurorul.

Luni, în 7 l. c., jurații au început să se chibzuiască, după masă la ora 4. Au terminat numai marți dimineața la ora 4. Coroi a fost găsit vinovat de tâlhării, însă nu și de omor. De aceea a fost osândit mai ușor, numai la 5 ani închisoare. Dintre ceilalți tovarăși au fost osândiți 9 inși la câte 4—5 ani închisoare. 17 inși, învinuiți oă ar fi găzduit pe hoți, au fost găsiți nevinovați și astfel iertați.

Când i-s'a spus pedeapsa, Coroi a declarat: „Mă simt păcătos în fața dvs. și a lui Dumnezeu. Primesc pedeapsa cu mulțumire“.

Cum s'a sărbătorit ziua de 1 Decembrie la Vălișoara

Duminea 29 Noemvrie a. c. s'a ținut în școala primară de stat din Vălișoara — Aiud, o ședință, în cadrele „Astrei“ locale, sub prezența preotului local, având scopul de a pregăti poporul pentru marea zi de 1 Decembrie. Cuvântarea de deschidere o rostește Păr. Ionel S. Păcurariu președintele „Astrei“ locale, vorbind despre revizionism și antirevizionism, după care urmează un program destul de frumos cu copiii de școală: coruri sub conducerea inv. dir. Moise Miron și declamări de poezii, precum și jocuri sub conducerea Dș. inv. Febronia Părăianu. De încheiere vorbește Dl Moise Miron inv. dir. despre modul de apărare contra celor ce strică pacea între popoare.

Marți 1 Decembrie a. c. ora 6 dim. se suflă alarma priatr'un gornist comunal, anume pregătit de conducătorii „Astrei“, după care se adună tot poporul la școală, bărbați, femei, în frunte cu primarul com. Șofron Mibancea, Copiii de școală — cl. IV—VII cu învățătorii, iau parte la sf. liturghie, la biserica parohială, toți încași în treiscolori național-român. După sf. liturghie, la ora 8 se formează un convoiu în frunte cu preotul, învățătorul și primarul comunal. Cei 110 (unasutăzece) bărbați, 40 copii de școală și mai multe femei și fete se așează în marș — trei câte trei — sub falfăitul trei drapele naționale, la sunetul gornistilor își iau direcția:

La filia Rimetea

sub comanda însăși a preotului, având de ajutor un tânăr din comună: Șofron Crăciun sergent rezervă. La ora 9 se face un mic popas în comuna Colțești — comună ungurească

— unde se întinde o horă și se cântă mai multe cântece naționale, după care se suflă adunarea și se ia continuarea marșului. La ora 10 se ajunge în Rimetea, unde erau în așteptare autoritățile comunale. În fața monumentului eroilor, se cântă: „Deșteaptă-te române“. La ora 10^{1/2} participare la biserica românească, unde preotul Ștefănescu servește parastas pentru eroii nșamului. La ora 11 se face Te-Deum, în liber în mijlocul pieții, în fața monumentului eroilor, serviciul divin celebrat de Păr. Ionel S. Păcurariu preot al Vălișoarei și al filiei Rimetea, iar răspunsurile le dă corul „Sf. Ioan gură de aur“ al bisericii gr. cat. din Vălișoara, sub conducerea cantorului Romul Șandru.

După terminarea serviciului divin, s'au îndreptat cu toții spre sala mare a primăriei, unde s'a ținut ședința, desfășurându-se un program destul de frumos. Inceputul: Imnul Regal, cântat de corul școlii primare Rimetea, sub conducerea inv. dir. Ion Gozman, care apoi ține o cuvântare de deschidere, vorbind despre cultura poporului român, urmând un cor dat de copiii dela grădiniță, dirijat de una dintre micile fatițe. Corul școlii Rimetea cântă „Pe al nostru steag...“ tot sub conducerea inv. dir. I. Gozman.

După acestea își ține conferința dl Moise Miron inv. dir. Vălișoara, bibliotecarul „Astrei“ Vălișoara, care a vorbit pe larg — cu vârf și pîdeasat — despre suferințele poporului românesc de sub stăpînirea vitregă maghiară, cuvânt care a izbutit să stoarească lacrimi din ochii tuturor, mai ales când a amintit purtarea crudă a nemșilor unguri cu iobagi, cari erau poporul românesc.

După toate aceste, în pass, „marșul“ Vălișoreanilor și-a luat iarăși drumul spre Vălișoara, sub aceeași conducere și sub aceeași atmosferă liniștită dar entuziastă, iar de data asta în Colțești — comună ungurească — toată lumea a ieșit afară să privească la o altă horă, după care s'a continuat din nou drumul spre casă.

Ajunși la Școala de Stat, atât preotul cât și învățătorul și-au arătat mulțumita față de poporul care a participat, iar de data asta s'au fixat să de aici înainte în fiecare Duminea, după vecernia dela biserică, se va ține în școală, câte o oră conferințe culturale și religioase în cadrele „Astrei“ și a Reuniunilor pii, ca Agru și „Sf. Maria“ ș. a. Poporul asceptă cu bucurie și promite oă vor participa la aceste binevenite conferințe.

Correspondent

O nouă revistă religioasă

Comitetul diecezan al Operei Pontificale Misionare, din Oradea, cu aprobarea Ordinariatului și cu consimțământul Directorului Național al Operei Misionare din România, va scoate pe Crăciun, primul număr din „Micul Misionar“, revistă destinată în special tineretului școlar.

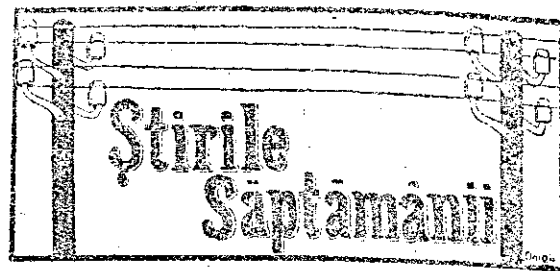
Abonamentul va fi numai 20 Lei anual, și va apărea lunar, în 16 pagini, format mic.

Micul Misionar îl va plimba, lună de lună, pe cititorii prin ținuturile în cari eroii credinței, misionarii, între dificultăți extraordinare, implântă steagul de biruință a lui Hristos, Crucea, pentru ca să-l ducă la lumină pe cei ce zac în întunec: Prin cruce la lumină. Și de aceștia sunt mulți! O mie de milioane!

Ilustrațiile variate, apoi, îl vor face pe abonați să vadă și cu ochii, nu numai cu imaginația, acele ținuturi.

Cine dorește deci să călătorească un an întreg, cu 20 Lei prin continentele cele mai îndepărtate, să se aboneze la Micul Misionar,

pe adresa: Ioan Bal, Parcul Ștefan cel Mare 8, Răspândiți Micul Misionar! Prin aceasta ajutați Misionarii.

Prea fericitul Părinte Papa dela Roma e mai bine. Într'un număr trecut al gazetei am scris că Prea Fericitul Părinte Papa Pius e bolnav. Aflăm acum că starea sănătății Sale s'a îmbunătățit. Doctorii L-au sfătuit însă să mai stea în casă, deoarece nu e pe deplin vindecat.

Schimbări la primăria din Blaj. Luni, în 7 l. c., d. medic dr. Gheorghe Sărăndan a luat în primire postul de președinte al comisiunii interimare, în locul dlui profesor Grigore Pădurean, iar d. prof. Nicolae Comșa a fost numit ajutor de președinte.

Negusul se află la strâmtoare din pricina banilor. Postul împărat al Abisinie, Haile Selasie, se află în țara Englezilor, aproape de Londra. După cum scriu gazetele engleze, se află la strâmtoare din pricina lipsei de bani. El a adus multe bogății din Abisinia, dar plânșorii pe la Societatea Națiunilor se țin cu cheitueli mari. Mai nou a fost silit să vândă lucruri de argint aduse din Abisinia. Când era împărat, avea mii de slavi cari trăiau în sărăcie cumplită. Acum, se va gândi poate și la soarta acelor robi, siliți să lucreze pentru alții.

Glasul conștiinței. Un american, de 64 ani, din Chicago, s'a prezentat la poliție unde a declarat că acum 35 ani și-a omorât un frate mai mic. Din ziua crimei, n'a mai avut pace și liniște. Meru era chinat de remușcări și de aceea s'a prezentat la poliție ca să-și ispășească pedeapsa pentru fapta sa. El a fost arestat și va fi judecat.

Nu-și găsește loc în Europa. Trotzki, fost comisar al războiului în Rusia, se află acum în Norvegia, fiind certat cu conducătorii de azi ai Rusiei. Norvegia l-a înștiințat că nu-l mai dă adăpost, așa că să-și vadă de drum. Nicl o altă țară din Europa nu mai vrea să-l primească, de aceea a fost silit să ceară adăpost tocmai în Mexico, o țară unde conduc comuniștii. Așa e viața, schimbăcioasă. Mai anii trecuți era ministru, iar azi n'are unde locui.

Câți soldați sunt în lume. S'a făcut, la Societatea Națiunilor, socoata tuturor soldaților cari sunt azi sub arme. Se găsesc de toți opt milioane două sute de mii, dintre cari jumătate sunt în Europa. Din 1932 încoace, numărul soldaților a crescut în fiecare an cu o jumătate de milion.

Un automobil a căzut în râu. Un automobil, în care se aflau 6 călători, mergea cu luțulă mare pe marginea râului Saone, aproape de Lyon. (Franța). Deodată automobilul a alunecat pe marginea râului și a căzut în apă. Toți cei 6 călători s'au înecat.

Un englez premiază lenea. A murit de curând un englez bogat. Pe băncile școlii el a fost foarte leneg. În viață a muncit cu zor, a ajuns domn mare și bogat. La moarte a lăsat o sumă de bani cu care să se pre-

meze în fiecare an cel mai leneș student. Acesta e dator însă cu banii să facă o călătorie. Eglezul credea că făcând pe leneș să umbie, va stărni în el dorul de lucru și va scăpa astfel fără de leneși cum a fost și el în viteză.

Danle pentru sf. biserică. Păr. Vasile Tătar din Bistrița a dăruit bisericii gr. cat. din Cetatea de Baltă cărți bisericești (Minelul vol. I, II și III) în valoare de 1880 Lei. Pentru această danle, Curatorul li mulțumește și pe această cale.

Doarme de trei zile. Comerciantul evreu David Moise din Iași s'a culcat sâmbăta trecută iar dimineața dimineața nu s'a sculat ca de obicei. Spre seară, ai casei au chemat doftorii cari au constatat că numitul suferă de boala somnului. A fost dus la o clinică unde a dormit trei zile.

Băștia te aruncă în ocnă. Tinerii din com. Ludoș (jud. Sibiu) au început să strângă vin ca să-și petreacă de sărbătorile Crăciunului. Tânărul Ioan Părăianu s'a luat la ceartă cu Ilie Suciș, invinându-l că a luat din vinul pentru petrecere. Dela ceartă s'a luat la bătaie. Cel dintâi a lovit pe al doilea cu cușitul în plept, ranindu-l greu. Cel rănit a fost dus la spital iar fiicău Părăianu la închisoare. Astfel, din pricina beuturii unul își va petrece Crăciunul la spital iar celalalt în temniță.

Moarte de om pentru un lemn. Țăranul Gheorge Dănuș din Bărești (aproape de Tg. Jiu) s'a dus în pădure să taie în lemn Stăpânul pădurii a dat peste el și din această pricină s'au luat la ceartă. Cel dintâi a fost lovit cu toporul la picior din care pricină a murit.

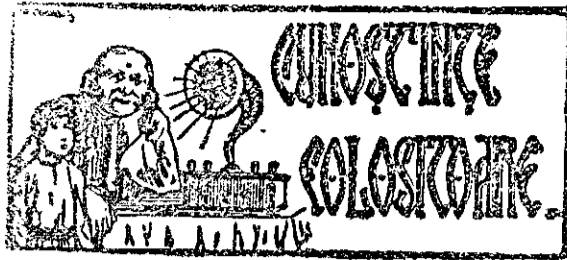
Clopotul impozitelor. Primarul unui orașel din Bavaria a cumpărat acum câteva sute de ani un clopot urlaș care era tras atunci când se împlinea termenul de plată al impozitelor. Acum când vremurile s'au schimbat și oamenii plătesc mai greu, clopotul a fost înlocuit cu echipe de agenți, cu jandarmi și cu tobe.

Cât țin câinii la casa stăpânului. Se știe, cât sunt de credincioși câinii față de stăpânii lor. Tot atât de mult, ba încă și mai mult țin la casa stăpânului și la locul unde au trăit ani de zile. Astfel, un măcelar din Cehoslovacia a trebuit să se mute dela sat la oraș. Cănele său a fost dus cu sîla la oraș. De vreo câteva ori a fugit însă înapoi la sat. La sfârșit n'a mai avut ce să-i facă, a trebuit să-l lase acolo unde îl mâna dorința, unde a și murit.

Vieață lungă. Vineri, în 27 Nov. a murit în com. Proștia Mică (jud. Tr. Mică) femeia Maria Jampa, în vârstă de 112 ani. Nu s'a plâns niciodată că ar fi bolnavă. S'a stins de bătrânețe, la o vârstă pe care în ziua de azi pușini o ating. La mormânt au petrecut-o fiu, nepoși și strănepoși.

**Jucați cu încredere la
LOTERIA DE STAT
COLECTURA OFICIALĂ
Sediul central pentru Transilvania
CLUJ, Str. Regina Maria No. 46
O VASTA ȘI NOROCOASA ORGANIZAȚIE**

Cetiți „UNIREA POPORULUI“

Din durerile prunarilor și podgorenilor

Alătura de celelalte profesii, vin agricultorii, cari îmbrățișează mai multe indeletniciri, toate făcând parte din agricultură. Așa este plăcuta ocupație de viticultor, pomicultor, crescător de vite și altele legate strâns de agricultură. Toți aceștia caută pe toate căile să-și apere interesele lor, pentruca astfel, viața să le fie mai ușoară. Toți trăiesc într-o strânsă legătură unul cu altul, căci ce produce unul, nu produce celalalt, iar nevoile omenești trebuiesc împlinite. Dar, până să ajungă la producerea tuturor lucrurilor trebuincioase vieții, se simte nevoia unei bune gospodării a profesiei, a meseriei pe care și-a destinat-o Dumnezeu.

Zelnic citim în gazete, că această gospodărire, o cer toți cei ce se indeletnicesc cu vreo meserie. Toți se adresează guvernului, căruia-i cer legi ocrotitoare și ajutoare pentru propășirea meseriei lor.

Mai zilele trecute prunarii și podgorenii din toată țara, s'au adunat în orașul Buzău, pentru a cere îmbunătățirea soartei lor. La această întrunire, pe lângă cei patru mii de prunari și podgoreni, au mai luat parte foști miniștri și diferiți reprezentanți.

Intrunirea are o latură economică și nu politică, căci prunarii și podgorenii, au căutat a-și arăta durerile de care suferă această ramură a agriculturii. Desigur au cerut guvernului o caldă bunăvoință și un sprijin larg, pentru a avea puțința unei propășiri.

La întrunirea podgorenilor și prunarilor s'a votat o moțiune, o hotărâre, în care cer: scoaterea din consumație a spiritului din cereale; să nu se permită plantarea viilor la câmp; desființarea taxelor puse pe vin și țuică; libera vânzare a vinului și a celorlalte beuturi și permiterea importului de piatră vântată necesară stropirii viilor.

Vorba românească, toate's mândre și frumoase, dar cu una nu ne împăcăm: desființarea monopolului cârciumelor, ceea ce ar aduce cu sine înmulțirea fărădelegilor, căci atunci numărul bețivilor, desigur, ar crește, având la îndemână în mod neșarmurit, beutura diavolească, care-i duce spre mari păcate. Oredem, că tocmai monopolul aduce cu sine ocrotirea populației de această boală, care roade adânc sufletele mulțimii. Nu trebuie să vedem numai interesele materiale înfăptuite, pentru ajungerea cărora să luptăm pe toate căile, ci în față să privim interesele generale ale societății, în mijlocul cărora trăim.

Să nu uităm că în modul acesta facem un serviciu dublu, atât podgorenilor, prunarilor cât și societății omenești, împăcând și varza și capra, a-decă interesele producătorilor alătura

de cel mai mare bine pe care-l putem face omenirii, ocrotindu-i, măcar cât e cu puțință, sănătatea lăsată de cel de sus.

Intrunirea și manifestarea podgorenilor și prunarilor numai atunci va ajunge scopul frumos, dacă vor avea în vedere și ținta aceasta.

Olimpiu I. Barna

Năvală de șerpi veninoși. O știre din strălăutate, plină de groază, anunță că în Lituania au năvălit o mulțime de șerpi veninoși. Locuitorii ies la câmp cu frică, deoarece o înșepătură cât de mică aduce îndată moartea. Într-o singură zi au fost prinși lângă un orașel 60 de șerpi de o mărime neobișnuită.

Sfârșitul dureros al unei familii. În orașelul Sf. Ambrozie din America a ars casele și grajdurile unui bogat moșier. În mijlocul fiacărilor și-a găsit peirea o mamă ce slujea la moște, împreună cu cel 7 copii ai săi.

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 206—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza diciziei No. G. 1703—1936 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Jurju Floarea repr. prin avocatul Dr. Victor Ciufudeanu din Blaj pentru incasarea creanței de 323 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Decembrie 1936 orele 4 p. m. la fața locului în Broșteni la domiciliul urmăritei No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară materialul lemnos din o șură nouă pe picioare și una vacă albă în valoare de 5000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 24 Noembrie 1936.

(527) 1—1

Portărel: p. Zaița

Bateriile Anodice „Dura-Rex-Triple“

Deși au trecut numai câteva săptămâni dela lansarea noilor baterii de încălzire

„DURA-OPTIMA“

interesul manifestat de cercurile radiofoniștilor este de nedescris.

Radiofoniștii cari au înlocuit acumulatorul prin aceste baterii uscate sunt cu atât mai mulțumiți cu cât au scăpat de blestemata problemă a „încărcării“ care întrerupea audițiile.

Deci, întrebuintarea bateriilor „DURA-OPTIMA“ în locul acumulatorului înseamnă:

Comoditate, audiție continuă și economie.

Le găsiți la toți revânzătorii, iar pentru informații mai detaliate adresați-vă UZINELOR DURA S. A. Timișoara.

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 595—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, cumcă în baza decisului Nr. G. 4941—1930 a judecătorei mixtă Diciosânmărtin în favorul reclamantului Cassa de Economii S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi adv. Blaj pentru incasarea creanței de 3657 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Decembrie 1936 orele 2 p. m. la fața locului în Șona la locuința urmărișor Nr. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 șură neterminată, 1 șură acoperită cu țigla și altele în valoare de 32.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 25 Noembrie 1936.

(524) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 372—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, că în baza decisului Nr. G. 2541—1936 al judecătorei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economii S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi Blaj pentru incasarea creanței de 1776 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Decembrie 1936 orele 2 p. m. fața locului în Cergăul Mic la Nri 33 și 58 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 vacă, 3 porci, 2 cară fân, 1 șură, 1 coșeriu în valoare de Lei 5700.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 26 Noevrie 1936.

(523) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 541—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza decisului Nr. G. 3276—1936 a judecătorei mixtă Blaj în favorul reclamantului Luncean Izidor din Cergăul Mare repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi Blaj pentru incasarea creanței de 158 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Decembrie 1936 orele 10 a. m. la fața locului în Cergăul Mare Nr. c. 153 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 6 oi, 1 junincă, 1 plug, 20 feldere grâu, paie, 1 coșeriu în valoare de 4.100 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 26 Noembrie 1936.

(525) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 373—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza decizunii Nr. G. 2545—1936 al judecătorei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economii S. P. A. din Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi Blaj pentru incasarea creanței de 3241 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 22 Decembrie

1936 orele 11 a. m. la fața locului în comuna Cergăul Mic Nr. c. 26, 107, 105 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 vaci, 2 capre, 30 feldere grâu, 1 porc, 1 coșer în valoare de 6210 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 28 Noembrie 1936

(526) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

*Iubite cetitor,**Dacă ești dator la foate, nu mai sta pe gânduri!**Îa un mandat postal, scrie suma pe care o ai acum la îndemână și trimite-o.**Prin aceasta dai dovadă că ai omenie și vom avea și noi încredere să așteptăm după rest.*

ICONOSTASE,
pictura murală, artistică
execută pictorul
ANTONIU W. ZEILER

Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Loteria de stat**Ascultați comanda norocului****INAINTE!**

Nimic nu Vă poate spune: nu veți câștiga. Dimpotrivă, toate legile norocului Vă spun: PUTEȚI CÂȘTIGA ȘI ORICÂND. O singură condiție simplă: REINOȚI LOZUL pentru tragerea din

15 Decembrie 1936**Nu uitați:****LOZUL**

pentru tragerea dela

15 Decembrie 1936

poate avea valoarea de peste

UN MILION DE LEI**Sub tipar!****Sub tipar!****Calendarul dela Blaj pe 1937**

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului poporal, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să aștepte Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.